

16. oktober 2023

Inatsisartut Suleriaasaanni § 37 imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquq imaattoq maanna saqqummiuppara.

Naalakkersuisunut apeqquteqaat:

- 1. Danskit nalunaarutaanni nr. 471, 8. Maj 2023-imeersup imarisai pillugit kalaallinut ilaqutariinnut atuutsinneqalersinnaaneranut Naalakkersuisut qanoq ilungersuutigalugu iliuuseqarsimappat?**
- 2. Naalakkersuisut imaluunniit nunatsinni kommunit, danskit kommunerisaannit angalaqatigiissinnaanissamut imaluunniit meeqqap kalaallinit kingoqqisuusup nunatsinni angerlarsimaffiup avataani inissisimanissaannut apeqquteqaatinik qassinik tigusaqarsimappat?**
- 3. Nalunaarusiamit tunngaveqartumik; akigititaasussanik takussutissaasunillu Naalakkersuisut suliaqarsimanerlutik/-aaliangersagaqarsimanerlutik?**
- 4. Namminersorlutik Oqartussaniit nunatsinnilu kommuniniit suleqatigiissitamik; apeqquteqaatit angalaqatigiinnissamut imaluunniit meeqqap nunatsinnit kingoqqisup angerlarsimaffiup avataani inissisimaannaarnissaanik (nunatsinnut nuullugu) apeqquteqaataasunik ukkataqartussanik, pilersitsisoqarsimanerluni?**
- 5. Ilaqutariit kalaaliusut, Nalunaarut Kalaallit Nunaannut tunngassutilik atorummallugu sumut saaffiginnissinnaatitaappat?**

(Inatsisartunut ilaasortaq Karl Tobiassen, Siumut)

Tunngavilersuut:

Kattuffiit Naalagaaffimmut arlaannaatigut attuumassuteqanngitsut (NGO) arlallit Siumut saaffigisarpaat, Naalakkersuisunut saaffiginnittarsimanerigaluatik arlaannaatigulluunniit kinguneqartarsimannginnerarlugit. Saaffiginnissutaasut, Danskit Nalunaarusiaannut nr. 471, 8. Maj 2023-imeersumut tunngassuteqarput, tassanga aallaaveqartumik ulluunerani unnuaanerani ilu Danskit Nunaanni inissiisarfanni inissisimasuutillit suleriusissanik ujartuinerannik tunngaveqartuusarput.

Tamassuma Nalunaarutip ilaqtariinnut kalaallinut Danskit Nunaanni najugaqartuusunut, meeraannullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut; periarfissiivoq nalunaarutip § 19, imm. 1-3 tunngavigalugit Kalaallit Nunaannut angalaqatigiissinnaanermik. Taamaasilluni meeraq ilaqtutaminut attaveqartuaannarsinnaanissaminut periarfissinneqarpoq.

Minnerunngitsumillu inuiaqatigiinnut kalaallinut sorlaqarfigisaminut. Taamaasillunilu kinaassutsiminik ilisimaarinnittuarnissaanut aamma periarfissaqartitaassalluni. Nalunaarut aamma periarfissiivoq, Danskit Nunaanni angerlarsimaffiup avataani inissinneqarsimasut – Danskit Nunaanniit Kalaallit Nunaannut inisseeqqilluni nuunneqarsinnaaneranut. Tamanna nalunaarutip § 6, imm. 2-mi periarfissinneqarpoq.

Nalunaarummissaaq ersarippoq, Danskit Nunaanni kommunip angerlarsimaffiup avataani inissiisimasup aningaasartuutaajumaartussat qulaani pineqartut, aningaasartuutigisussaasagai.

EU-mi inuit pisinnaatitaaffiinik isumaqatigiissummi artikel 8-imi meeqqap angerlarsimaffiup avataani inissinneqarsimasup pisinnaatitaaffigai, ilaqtariittut inooqataanissaq, ilaqtariittut sorlaqarfiit porsartuarnissaanut – taamatullu aamma ilaqtutanut qanigisanut attaveqarnissaq. Taamatuttaaq FN'ip avammut nalunaarutaani nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffiini, UNDRIP aammalu ILO-mi isumaqatigiissummi, meeqqat periarfissinneqartussaapput, oqaatsitik, kulturertik ileqqutoqqallu angerlarsimaffiup avataani inissinneqarnerminni puigutsaaliussallugit.

Ullut suliffiusut qulit qaangiutinnginnerini akineqarnissara kissaatigaara.